

Súd: Krajský súd Trnava
Spisová značka: 15CoP/136/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1719200987
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 07. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSTT:2024:1719200987.4

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Trnave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváariovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté deti A.: B., nar. XX.X.XXXX a C., nar. X.X.XXXX, obaja zastúpení kolíznym opatrovníkom: Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Pezinok, odbor sociálnych vecí, Moyzesova 2, Pezinok, deti rodičov: matka D. E., nar. XX.XX.XXXX, bytom F. XX, F., zastúpená: JUDr. Juraj Hadrabulec, advokát, so sídlom AK Riečna 2, Bratislava a otec G. A., nar. XX.X.XXXX, bytom H. XXX, zastúpený: JUDr. Miloš Chrenko, advokát, so sídlom AK Hlavná 25, Trnava, IČO: 42 156 904, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom, na odvolanie otca proti rozsudku Okresného súdu Pezinok zo dňa 09.02.2023, č.k. 12P/27/2022-901, jednomyselne takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie sa v napadnutých výrokoch III., IV. a V. mení tak, že otec je počnúc dňom 19.01.2022 povinný platiť výživné na maloletého B. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 190 eur mesačne a na maloletého C. A., nar. XX.XX.XXXX vo výške 180 eur mesačne, ktoré je povinný platiť vždy do 15. dňa v kalendárnom mesiaci vopred k rukám matky.

Zročné výživné na maloletého B. A., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 19.01.2022 do 31.07.2024 v celkovej výške 870 eur sa otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok.

Zročné výživné na maloletého C. A., nar. XX.XX.XXXX za obdobie od 19.01.2022 do 31.07.2024 v celkovej výške 1 116 eur sa otcovi povoľuje splácať v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok.

Vo zvyšku sa návrh matky v tejto časti zamieta.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Súd prvej inštancie v napadnutom rozsudku zveril maloleté deti A.: B., nar. XX.X.XXXX a C., nar. X.X.XXXX do osobnej starostlivosti matky a obidvoch rodičov oprávnil zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok (výroky I., II.), otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého B. sumou 250 eur mesačne a na maloletého C. sumou 200 eur mesačne, u oboch počnúc dňom 19.01.2022, ktoré sumy uložil otcovi zasielať k rukám matky vždy do 15-teho dňa mesiaca vopred (výrok III.), zročné výživné za obdobie od 19.01.2022 do 31.01.2023 na maloletého B. v sume 2 604,83 eur a na maloletého C. v sume 1 493,87 eur povolil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným,

počnúc dňom 15.02.2023 k rukám matky s tým, že neplnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (výroky IV. , V.), upravil styk otca s maloletými deťmi každý párný týždeň v kalendárnom roku od piatku skončenia školského vyučovania do nasledujúceho pondelka do začiatku školského vyučovania, každý nepárny kalendárny rok v čase jarných prázdnin vyhlásených vyhláškou MŠ SR od prvého dňa týchto prázdnin od 09:00 hod. posledného dňa týchto prázdnin do 17:00 hod., každý párný kalendárny rok v čase Veľkonočných prázdnin vyhlásených vyhláškou MŠ SR od prvého dňa týchto prázdnin od 09:00 hod. do posledného dňa týchto prázdnin do 17:00 hod, každý kalendárny rok v čase od 01.07. od 9:00 hod. do 20.07. do 19:00 hod. a v čase od 01.08. od 09:00 hod. do 20.08. do 19:00hod, každý párný kalendárny rok v čase od 24.12. od 09:00 hod. do 29.12. do 17:00 hod, každý nepárny kalendárny rok v čase od 29.12. od 09:00 hod. do 07.01. nasledujúceho kalendárneho roku do 17:00 hod., a to vždy tak, že v uvedené dni a hodiny si otec maloleté deti prevezme v mieste obvyklého pobytu matky a maloletých detí a v uvedené dni a hodiny vráti maloleté deti späť matke v mieste obvyklého pobytu, so súčasným uložením povinnosti matke deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť (výrok VI.), vo zvyšku návrh matky zamietol (výrok VII.) a napokon vo výroku VIII. rozhodol, že žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

2. Rozhodnutie právne odôvodnil čl. 3, čl. 4, čl.5, § 36 ods.1, § 24 ods. 1,4,5, § 25 ods.1,2, § 62 ods. 1,2,3,4,5, § 63 ods.3, § 75 ods.1, § 76 ods.1 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej „Zákon o rodine“), keď vykonaným dokazovaním zistil, že rodičia maloletých detí nežijú v spoločnej domácnosti, od 19.01.2022 sú obe deti v osobnej starostlivosti matky, bývajú v F., otec sa s maloletými deťmi pravidelne stretáva každý druhý týždeň od piatku do nedele. Vzhľadom k tomu, že rodičia v časti zverenia maloletých detí zhodne uviedli, že pokiaľ sa obe maloleté deti sami rozhodli, že chcú bývať u matky, ich rozhodnutie rešpektujú a z vykonaného dokazovania mal súd preukázané, že matka sa o maloleté deti riadne stará, zveril obe maloleté deti matke s tým, že právo zastupovať maloleté deti a spravovať ich majetok majú obaja rodičia. Súd prvej inštancie ďalej akceptoval aj zhodu rodičov v otázke úpravy stretávania sa otca s maloletými deťmi súčasne konštatujúc, že rodičia si dohodli upravený styk v štandardnom rozsahu, ktorý je v záujme maloletých detí , nakoľko otec prejavil o styk záujem a má právo, aby sa s deťmi pravidelne stretával.

3. V odôvodnení rozhodnutia ďalej uviedol, že v otázke výšky výživného rodičia nenašli zhodu, matka spočiatku žiadala určiť výživné od podania návrhu na súd (t.j. od 27.05.2019). Vzhľadom k tomu, že obaja rodičia striedavo zabezpečovali od mája 2019 starostlivosť o maloleté deti, určitý čas v tomto období aj žili v spoločnej domácnosti a späť bolo veľmi obtiažne preukázať u obidvoch rodičov, ako konkrétne ten ktorý rodič participoval na výžive maloletých deti, matka upravila svoj návrh a žiadala, aby súd určil výživné na obe maloleté deti od 19.01.2022 (odkedy obe deti žijú s matkou), a to na maloletého B. sumou 275 eur a na maloletého C. sumou 250 eur mesačne. Keďže otec za uvedené obdobie prispel na ich výživu sumou 1 580 eur, ktorú sumu obaja rodičia zhodne žiadali započítať do zročného výživného, čo súd prvej inštancie v rozhodnutí urobil. Súd prvej inštancie zaviazal otca prispievať na výživu maloletého B. sumou 250 eur mesačne a na maloletého C. 200 eur mesačne , u oboch počnúc dňom 19.01.2022 a vo zvyšku návrh matky zamietol. Neakceptoval návrh otca na určenie výživného na maloletého B. vo výške 110 eur mesačne a na maloletého C. vo výške 100 eur mesačne, odôvodneného otcom tým, že nie je v jeho možnostiach a schopnostiach, aby na synov prispieval vyššou sumou, matka pracuje v F. má vyšší príjem, je vlastníčkou 2 nehnuteľností (v jej rodinnom dome býva otec so svojou novou rodinou). Rovnako neakceptoval návrh otca, aby matka maloleté deti vozila k otcovi dôvodiac tým, že matka by nemala pre svoje voľnočasové aktivity ani jeden týždeň voľný, navyše je to právo otca, aby sa s deťmi stretával nie jeho povinnosť, pričom výška určeného výživného zohľadňuje aj náklady otca na jeho presun pre deti. Podľa súdu prvej inštancie otcom navrhovaná výška výživného (110 eur a 100 eur) je suma , ktorá nepokrýva ani polovicu vitálnych funkcií detí (strava, bývanie, zdravotná starostlivosť), pričom pokiaľ by otcovi súd vyhovel, vážne by boli ohrozené práva a právom chránené záujmy maloletých detí. Súd prvej inštancie uviedol, že pri určovaní výšky výživného zohľadnil vek detí (necelých 13 rokov B. a necelých 8 rokov C.), ich odôvodnené potreby ktoré matka vyčíslila na sumu 525 eur na každé dieťa, školské a mimoškolské aktivity, zdravotnú starostlivosť , skutočnosť, že matka býva v prenajatom byte napriek tomu, že v nehnuteľnosti ktorú vlastní, bývajú jej rodičia iba za režijné náklady na bývanie. Súd v tejto súvislosti poukázal na skutočnosť, že otec býva v rodinnom dome , ktorého vlastníčkou je matka maloletých detí. Ďalej zdôraznil, že otec nemá zdravotné obmedzenia, žije v bratislavskom kraji, kde nie je problém nájsť si prácu zodpovedajúcu vyššiemu finančnému ohodnoteniu, ktoré otec v súčasnosti dosahuje. Otcovi pripomenul, že vyživovacia povinnosť rodičov k maloletým deťom vyplýva priamo zo zákona, je to ich zákonná povinnosť a je to právo dieťaťa, rodič ktorý nemá dieťa zverené do

svojej osobnej starostlivosti nemôže presúvať celú osobnú a finančnú starostlivosť na druhého rodiča, ktorý má dieťa zverené do osobnej starostlivosti, pričom povinný rodič si musí všetky finančné záležitosti usporiadať tak, aby bol schopný súdom určené výživné poukazovať. Konštatoval, že pri určovaní výšky výživného, okrem už spomínaných dôvodov, vychádzal v neposlednom rade zo zárobkových možností a schopností otca. Zhodnotiac všetky vykonané dôkazy jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach napokon uzavrel, že je v možnostiach a schopnostiach otca, aby bol určené výživné schopný matke uhrádzať.

4. V rozhodnutí súd prvej inštancie ďalej uviedol, že vzhľadom na určené výživné, vzniklo za obdobie od 19.01.2022 do 31.01.2023 zročné výživné na maloletého B. vo výške 2 604,83 eur, vypočítané ako rozdiel medzi určenou výškou výživného v celkovej sume 2 854,83 eur (a 1/2022 vo výške 104,83 eur, za mesiace 2/2022 až 1/2023 vo výške 2 750 eur) a sumy 790 eur, ktorú otec titulom výživného za uvedené obdobie uhradil, ktoré umožnil otcovi splácať v mesačných splátkach po 50 eur spolu s bežným výživným, počnúc dňom 15.02.2023 k rukám matky s tým, že neplnením jednej dávky alebo splátky má za následok splatnosť celého plnenia (§ 232 ods. 4 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok, ďalej „C.s.p.“). Zročné výživné na maloletého C. za rovnaké obdobie ustálil na výšku 1 493,87 eur, keďže otec mal v rozhodnom období uhradiť titulom určeného výživného sumu 2 283,87 eur (za 1/2022 vo výške 83,87 eur, za mesiace 2/2022 až 1/2023 vo výške 2 200 eur), pričom titulom výživného na maloletého B. matke uhradil len sumu 790 eur. Podmienky plnenia zročného výživného nastavil totožným spôsobom ako v prípade maloletého B..

5. O trovách konania rozhodol podľa § 52 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“).

6. Proti výrokom III., IV. a V. o bežnom a zročnom výživnom podal v zákonnej lehote odvolanie otec navrhujúc, aby odvolací súd rozhodnutie v tejto časti zmenil tak, že mu uloží povinnosť platiť na výživu maloletého B. sumu 120 eur mesačne a na maloletého C. sumou 100 eur mesačne a nedoplatok na zročnom výživnom mu umožní splácať v splátkach po 20 eur, resp. 15 eur mesačne. Namietol, že z odôvodnenia rozsudku v časti výživného nie je možné zistiť relevantné skutočnosti, odôvodnenie je neúplné, čo sťažuje jeho preskúmanie. V rozhodnutí sa súd prvej inštancie obmedzil len na konštatovanie výšky príjmu rodičov, konštatoval u nich vlastníctvo nehnuteľností, reprodukoval matkou tvrdené výdavky na maloleté deti a bez ďalšieho konštatoval primeranosť výšky stanoveného výživného aj napriek tomu, že vo vzťahu k určeniu výšky výživného bolo nutné a ustáliť a komparovať majetkové a príjmové pomery oboch rodičov a posúdiť opodstatnenosť ich výdavkov. Poukázal na to, že matka opakovane nepreukázala tvrdené výdavky na bývanie, ňou deklarované výdavky na deti spolu 1 050 eur mesačne prevyšujú jej príjem, do výdavkov boli zahrnuté aj jednorazové náklady (napr. plavecký kurz pre C.), nebol braný v úvahu rozdiel v majetkových pomeroch oboch rodičov, súd sa nezaoberal výdavkami, ktoré v priebehu konania preukazoval a nebral v úvahu jeho skutočné príjmy. Otec zdôraznil, že má iba stredné odborné vzdelanie bez maturity, jeho prax je obmedzená na pozíciu vodiča, ktorú vykonáva dlhé roky, príjem z tejto práce predstavuje 1 170 eur mesačne a v jeho prípade je nutné vychádzať zo skutočne dosahovaného príjmu a nie z virtuálneho vysokého príjmu, ktorý pri vzdelaní, praxi a pracovnej pozícii nemá šancu dosahovať. Pri čistom mesačnom príjme 884 eur je určené výživné absolútne neadekvátne, predstavuje 51 % jeho čistého mesačného príjmu (a to iba na 2 z jeho 3 detí), nezohľadňuje zaužívanú súdnu prax, podľa ktorej by sa výživné povinného malo pohybovať v rozpätí od 20 -30% jeho príjmu. Obe deti navštevujú štátnu školu, venujú sa len bežným, finančne nenáročným voľnočasovým aktivitám (futbal), majú dobrý zdravotný stav bez akýchkoľvek zvýšených výdavkov, ich výdavky sú priemerné v porovnaní s deťmi rovnakého veku. Podľa otca súd pochybil aj pri určovaní sumy zročného výživného, kedy pri B. nesprávne vypočítal nedoplatok na výživnom, v rozpore so zaužívanou súdnou praxou určil výšku splátok a dobu ich splácania a nesprávne naviazal splácanie dlhu na splatnosť bežného výživného. Otec napokon poukázal na faktické chyby v odôvodnení rozhodnutia a nesprávny postup súdu, ktorý vo veci konal pod viacerými spisovými značkami.

7. Matka vo vyjadrení k odvolaniu otca navrhla rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti ako vecne a právne správne potvrdiť zdôrazňujúc, že otec nemá zdravotné obmedzenia, žije v bratislavskom kraji, kde je najvyššie finančné ohodnotenie práce v rámci celého územia Slovenskej republiky, nie je pre neho problém nájsť si inú prácu s vyšším finančným hodnotením. V čase, keď s otcom žila v spoločnej domácnosti tento uvádzal, že z rovnakej činnosti dosahoval mesačný príjem 2 000 eur, v roku 2021 deklaroval mesačný príjem už len 1 200 – 1380 eur, v roku 2022 už len 880 eur. Podľa matky si otec môže nájsť aj ďalšiu pracovnú činnosť, ktorá mu zabezpečí spolu s jeho deklarovaným príjmom v súčasnosti

podstatne vyšší príjem. Od maloletého B. má poznatky, že otec sa zúčastňuje zahraničných leteckých dovolení, napr. zájazdu na Mallorku v auguste 2021, lyžiarsky zájazd v 2/2022. Skutočnosť, že otec má ďalšie maloleté dieťa nenasvedčuje tomu, že by otec nebol schopný zabezpečiť vyživovaciu povinnosť na všetky 3 maloleté deti. Čo sa týka zročného výživného, pokiaľ súd určil splátky zročného výživného na obdobie dlhšie ako 36 mesiacov, je to v záujme otca a nie maloletých detí, pričom matka túto skutočnosť vzhľadom na schopnosti a možnosti otca akceptovala. Matka napokon poukázala na pripojený rozpis výdavkov z ktorých vyplývajú výdavky na bývanie, plávanie, výška školských poplatkov za roky 2021 a 2022 a upozornila, že výdavky na lekárske poplatky budú v budúcnosti zrejme vyššie.

8. Kolízny opatrovník v písomnom vyjadrení sa k odvolaniu otca zo dňa 24.04.2023 navrhol rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutej časti potvrdiť.

9. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania otca podľa § 65 C.m.p., s nariadením odvolacieho pojednávania (§ 384, § 385 C.s.p.), pričom po zopakovaní a doplnení dokazovania (§ 68 C.m.p.) v rozsahu potrebnom pre zistenie skutočného stavu veci (§ 35 C.m.p.) dospel k nasledujúcim záverom.

10. Predmetom odvolacieho prieskumu boli len výroky III., IV. a V. rozhodnutia súdu prvej inštancie, týkajúce sa výšky určeného výživného a zročného výživného za obdobie od 19.01.2022, ktoré sú samostatnými výroky, nezávisiacimi od výrokov o zverení maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, zastupovania maloletých detí a spravovania ich majetku a o úprave styku otca s maloletými deťmi, ktoré neboli napadnuté odvolaním otca.

11. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

12. Ako prvoradá konštatuje, že v postupe súdu prvej inštancie nezistil žiadne vady týkajúce sa procesných podmienok, na ktoré je z úradnej povinnosti povinný prihliadať (§ 2 ods.1 C.m.p., § 380 ods. 2 C.s.p.).

13. Podľa § 35 C.m.p. je súd povinný zistiť skutočný stav veci.

14. Podľa § 36 C.m.p. je súd povinný vykonať aj iné dôkazy, ako navrhli účastníci, ak je to potrebné na zistenie skutočného stavu veci.

15. Podľa § 68 C.m.p. odvolací súd dokazovanie zopakuje alebo doplní, ak to pre zistenie skutočného stavu považuje za potrebné.

16. Odvolací súd v nadväznosti na rozsah otcom podaného odvolania, pri preskúvaní vecnej a právnej správnosti výroku III. rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorom uložil povinnosť otcovi prispievať od 19.01.2022 na výživu maloletého B. sumou 250 eur mesačne a na maloletého C. sumou 200 eur mesačne (od ktorého sú závislé výroky IV. a V. o zročnom výživnom dospel k záveru, že odôvodnenie rozhodnutia súdu prvej inštancie vzťahujúce sa k tomuto výroku je nezodpovedajúce ust. § 220 ods.2 C.s.p., je nedostatočné a korektne nevysvetľujúce prijatý výrok. Z dôvodu zásadných väd písomného vyhotovenia rozhodnutia súdu prvej inštancie vzťahujúcich sa k uvedenej časti a z dôvodu potreby vyhodnotenia aj nových skutkových okolností, ktoré nastali plynutím času, odvolací súd zopakovaným a doplneným dokazovaním vykonaným v rozsahu potrebnom pre zistenie skutočného stavu veci (výsluchmi účastníkov konania, oboznámením sa s obsahom listinných dokladov - mzdových listov matky za obdobie rokov 2021-2024, dokladmi o platbách otca titulom výživného za roky 2022-2024, Nájomnej zmluvy uzavretej na obdobie od 01.11.2023 do 31.12.2024 a na pojednávaní dňa 16.07.2024 matkou k nahliadnutiu predložených Nájomných zmlúv vzťahujúcich sa ku obdobiu od 11/2020 do 10/2023, daňových priznaní otca za roky 2021-2023, faktúr vystavených otcom odberateľovi za obdobie 1-6/2024, dokladov o príjme manželky otca, Zmlúv o pôžičke zo dňa 13.03.203 a 05.03.2024, výpisov z peňažného ústavu o realizovaných platbách otca, vyčíslenia nákladov otca za obdobie 1-6/2024, špecifikácie nákladov vynakladaných matkou na maloleté deti doložené matkou v konaní pred súdom prvej inštancie a pred odvolacím súdom, lekárskeho správ za roky 2023, 2024, dokladov o výške platieb za futbalový klub a za školskú družinu, ako aj s ostatným podstatným obsahom spisu) zistil nasledovné podstatné skutočnosti.

17. Súd prvej inštancie v danej veci rozhodoval o návrhu matky na určenie výživného za obdobie od 19.01.2022 na maloletého B. vo výške 275 eur mesačne a na maloletého C. sumou 250 eur mesačne (podľa ostatnej úpravy návrhu matkou prezentovaného v prítomnosti všetkých účastníkov na pojednávaní dňa 09.02.2023). Otec v danom čase nesúhlasil s výškou navrhovaného výživného a žiadal určiť mesačné výživné na maloletého B. vo výške 110 eur a na maloletého C. vo výške 100 eur. V podanom odvolaní otec navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti (t.j. vo výrokoch III., IV. a V. o bežnom a zročnom výživnom) zmenil tak, že mu uloží povinnosť platiť na výživu maloletého B. sumu 120 eur mesačne a na maloletého C. sumou 100 eur mesačne a nedoplatok na zročnom výživnom mu umožní splácať v splátkach po 20 eur, resp. 15 eur mesačne. Matka na pojednávaní odvolacieho súdu dňa 27.06.2024 navrhla, aby od jej podania zo dňa 24.06.2024 bolo výživné na maloletého B. určené na sumu 332,50 eur mesačne a na maloletého C. na sumu 300 eur mesačne. Medzi rodičmi nebolo v čase rozhodovania súdu prvej inštancie a ani v čase rozhodovania odvolacieho súdu sporné, že otec za obdobie od 19.01.2022 do 31.01.2023 uhradil matke titulom výživného na maloleté deti sumu v celkovej výške 1 580 eur (pomerne na každého z maloletých sumu 790 eur).

18. Z doložených listinných dokladov vyplynulo, že po rozhodnutí súdu prvej inštancie otec uhradil titulom výživného sumy: dňa 20.02.2023 a 14.03.2023 po 220 eur (po 110 eur na každého z maloletých), v mesiacoch 4,5,6,7,8,9,10,11,12 /2023 a 1,2/2024 po 300 eur na B. a po 250 eur na C. (so zohľadnením platby otca poukázanej dňa 03.03.2024 v sume 1000 eur ako doplatku výživného za mesiace od 11/2023 do 2/2024), od marca do júna 2024 sumu po 150 eur mesačne na každého z maloletých. Uvedené znamená, že za obdobie od 19.01.2022 do 31.07.2024 otec uhradil titulom výživného na maloletého B. sumu v celkovej výške 4 910 eur (790 eur do 31.01.2023, 2 920 eur od 2 – 12/2023, 1 200 eur od 1- 6/2024) a na maloletého C. sumu v celkovej výške 4 360 eur (790 eur do 31.01.2023, 2 470 eur od 2-12/2023, 1 100 eur od 1-6/2024). V tejto súvislosti je treba zdôrazniť, že platba výživného na mesiac júl 2024 bola zročná k 15.06.2024 (§ 76 ods.1 Zákona o rodine).

19. Matka je slobodná, nemá ďalšiu vyživovaciu povinnosť, má dosiahnuté úplné stredné vzdelanie s maturitou. V období od 19.01.2022 do súčasnosti (ďalej aj „rozhodné obdobie“) dosiahla v I. J. E. K. v pozícii inšpektorka priemerný mesačný netto príjem za rok 2021 vo výške 875 eur mesačne, za rok 2022 vo výške 1 016 eur mesačne, za rok 2023 vo výške 1 308 eur, za obdobie 1-6/2024 vo výške 778 eur mesačne a za mesiace 2-5/2024 je boli vyplatené dávky nemocenského poistenia v celkovej sume 2 142 eur (predstavujúce za obdobie 1- 6/2024 ďalší príjem v priemernej výške 357 eur mesačne), matka v rozhodnom období poberala na maloleté deti rodinné prídavky (do 31.12.2022 po 30 eur mesačne, od 01.01.2023 po 60 eur mesačne), uplatňuje si na obe maloleté deti daňový bonus. V rozhodnom období bývala (a naďalej býva) spoločne s maloletými deťmi v prenajatom 2 izbovom byte na L. M. X N. F., s dohodnutým mesačným nájomným (vrátane nákladov na prevádzku bytu - voda, plyn, elektrina) 600 eur. Matka v odvolacom konaní doložila do spisu Nájomnú zmluvu na obdobie od 01.11.2023 do 31.12.2024 a na pojednávaní dňa 16.07.2024 predložila Nájomné zmluvy vzťahujúce sa na minulé obdobie z ktorých vyplynulo, že nájom označeného bytu bol (a i naďalej je) dojednávaný na dobu určitú, s dohodnutým nájomným 600 eur, ktoré podľa čl. III. ods.1 zmluvy matka vypláca prenajímateľovi v hotovosti vopred, vždy do 20.dňa predchádzajúceho kalendárneho mesiaca. Matka do marca 2023 vlastnila staršie (20 ročné) motorové vozidlo, iné hnuiteľné veci vyššej hodnoty nevlastní. Je vlastníčkou nehnuteľností - rodinného domu a záhrady zapísaných na LV č. XXX v kat. území H., nadobudnutých na základe Darovacej zmluvy V 5409/2017 zo dňa 11.01.2018, ktoré sú zaťažené vecným bremenom „in personam“, spočívajúcim v práve doživotného bývania a užívanie nehnuteľností otcom a 4 izbového bytu v F. – I., nadobudnutého darovacou zmluvou od svojich rodičov, ktorí v byte aj naďalej bývajú a uhrádzajú platby spojené s jeho užívaním.

20. Otec absolvoval Stredné odborné učilište stavebné (bez maturity), v minulosti pracoval na stavbách a ako taxikár, posledných 7 rokov vykonáva na živnosť činnosť vodiča dodávky (rozváža zdravotnícky materiál), za práce vystavuje faktúry (aktuálne 2x denne jazdí na trase Bratislava – Trnava), v daňových priznaniach si uplatňuje paušálne výdavky, reálne výdavky mu pri živnosti nevznikajú (dodávku a pohonné hmoty mu poskytuje odberateľ). Zo živnosti dosiahol v roku 2021 príjem 11 520 eur, výdavky 9 934 eur, poistné 3 022 eur, základ dane 1 158 eur, v roku 2022 príjem 14 050 eur, výdavky 11 635 eur, poistné 3 205,08 eur, za rok 2023 príjem 17 430 eur, výdavky 14 225, poistné 3 767 eur, za obdobie od 1-6/2024 podľa doložených faktúr fakturoval celkovú sumu 8 125 eur (1/24 1 430 eur, 2/24 1 365 eur, 3/24 1 300 eur, 4/24 1 365 eur, 5/24 1 365 eur, 6/24 1 300 eur), v rovnakom období uhradil titulom odvodov a poistenia celkovú sumu 1 884 eur (314 eur x 6 mesiacov). Otec dňa 16.07.2022 uzavrel manželstvo,

z ktorého sa dňa 04.11.2022 narodil syn H.. Manželka otca F. O. A. od 5 – 11/2022 poberala vyrovnávaciu dávku v tehotenstve vo výške cca 230 eur mesačne ,od 9/2022 do 4/2023 poberala materské vo výške cca 870 eur mesačne, od 5/2023 poberá rodičovský príspevok do 8/23 vo výške 412,60 eur mesačne a od 8/2023 vo výške 473 eur mesačne . Otec v priebehu výsluchu pred odvolacím súdom uviedol, že nie je poberateľom rodinných prídavkov na najmladšieho syna, či ich poberá manželka nevedel uviesť. Otec spoločne s rodinou užíva rodinný dom so záhradou v H., ktorého vlastníkom je matka, uhrádza platby spojené s jeho užívaním, nevlastní žiadne nehnuteľnosti, okrem staršieho osobného motorového vozidla nevlastní žiadne hnutel'né veci vyššej hodnoty.

21. Otec v priebehu konania pred súdom prvej inštancie vyčíslił svoje výdavky v podaní zo dňa 07.02.2023 na sumu 929 eur mesačne (poistenie 200,77 eur, 84,72 zdravotné poistenie, 30 eur elektrina, 113 eur plyn, 21,20 eur TV, internet, 6,75 eur odpad, 7,50 eur voda, 45 eur Telekom, 50 eur sporenie, 50 eur splátka úveru, 100 eur pohonné hmoty na prepravu detí, 220 eur výživné) a ďalej uviedol čo do výšky nešpecifikované výdavky na potraviny, hygienické potreby, údržbu rodinného domu, oblečenie pre deti, výlety s deťmi a iné výdavky. V odvolacom konaní otec dňa 04.07.2024 doložil špecifikáciu nákladov, podľa ktorej za obdobie 1-6/2024 predstavovali jeho náklady, vrátane uhrádzaného výživného, priemernú sumu 2 306,74 eur mesačne. Z dokladov doložených v prílohe podania vyplýva, že pravidelným nákladom otca sú náklady na bývanie (plyn, voda, odpad, TV internet) vo výške od 163 eur do 233 eur mesačne , náklady na stravu od 203 do 308 eur mesačne , výživné vo výške 300 eur mesačne (v marci 2024 doplácal aj doplatok k plne neuhradenému výživnému za mesiace 11/2023 – 2/2024 vo výške 1 000 eur), odvody , poistenie 314 eur mesačne, mobil od 17 eur do 44 eur, pôžičky od 150 eur do 250 eur mesačne, oblečenie od 29 eur do 210 eur mesačne , náklady na údržbu domu a domácnosť od 43 eur do 340 eur mesačne , lieky, drogéria od 42 do 206 eur mesačne, pohonné hmoty a náklady vozidla od 109 eur do 430 eur mesačne . Zmluvami o pôžičke zo dňa 13.03.2023 a 05.03.2024 si otec bezúročne požičal sumu 1 000 eur a 1 800 eur, ktoré sa zaviazal veriteľovi vrátiť do 01.09.2024, resp. v mesačných splátkach vo výške 100 eur v lehote do 01.02.2025.

22. Pred rozhodnutím súdu prvej inštancie v januári 2023 matka vyčísliła výdavky na maloletého B. (v tom čase takmer 12 ročného) na sumu 525,50 eur , pozostávajúce z nákladov na domácnosť vo výške 200 eur, strava doma 130 eur, lieky , vitamíny, drogéria 5 eur, strava v škole 56 eur, oblečenie, obuv 50 eur, futbal 55 eur, električenka 15 eur a z ďalších výdavkov na školské pomôcky, poplatky u lekárov, kredit na mobil, letné tábory. Maloletý C. bol v tom čase vo veku 7 a pol roka, bol žiakom 2. ročníka základnej školy, jeho priemerné mesačné náklady matka vyčísliła na sumu 525,50 eur, pozostávajúce z nákladov na bývanie 200 eur, strava doma 130 eur, lieky , vitamíny, drogéria 5 eur, strava v škole 56 eur, školská družina 20 eur, oblečenie, obuv 50 eur, plávanie 64 eur, električenka 15 eur a ďalšie náklady na školské pomôcky, poplatky u lekárov, kredit na mobil, letné tábory. Obaja maloletí boli zdraví, navštevovali futbalový klub, podľa matky táto do nákladov nenarátala školské poplatky a pomôcky (za rok 2022 vo výške 244,73 eur, za 1/2023 vo výške 30 eur, lekárov - detského stomatóloga, dermatológa, čelustného ortopéda, detského kardiológa, kaderníka, dobitie kreditu v mobile, letné tábory). V prílohe podania zo dňa 06.02.2023 matka čo do výšky špecifikovala celkové náklady na obe maloleté deti na výšku od 676, 95 eur (za obdobie od 19.01.2022 do 31.12.2022) do 1 287,13 eur (september 2022). Mesačné náklady na maloletého B. upresnila na výšku 483,50 eur mesačne (200 eur bývanie, 130 eur strava doma, 5 eur vitamíny, drogéria, 56 eur strava škola, 50 eur oblečenie, obuv, 27,50 eur futbal, 15 eur električenka) a na maloletého C. na sumu 567,50 eur (200 eur bývanie, 130 eur strava doma, 5 eur vitamíny, drogéria, 52 eur strava škola, 20 eur družina , 50 eur oblečenie, obuv, 27,50 eur futbal, 64 eur plávanie , 15 eur električenka).

23. V priebehu odvolacieho konania v prílohe podania z 24.06.2024 matka špecifikovala náklady na maloletého B. do 6/2024 na sumu 655,50 eur mesačne (bývanie 200 eur, strava doma 130 eur, lieky, vitamíny, drogéria 5 eur, lekárske poplatky 23 eur, školské poplatky a pobyty škola 86 eur, školské pomôcky 5 eur, oblečenie, obuv 60 eur, futbal 27,50 eur, kopačky 8 eur, električenka 15 eur, mobil 10 eur, voľný čas 50 eur, kaderník 6 eur, posilňovňa 30 eur) a na maloletého C. na sumu 669,50 eur (bývanie 200 eur, strava doma 130 eur, lieky, vitamíny, drogéria 5 eur, lekárske poplatky 22 eur, školské poplatky 22 eur, strava škola 10 eur, družina 40 eur, školské pomôcky 5 eur, oblečenie, obuv 60 eur, futbal 27,50 eur, kopačky 8 eur, električenka 15 eur, voľný čas 50 eur, kaderník 6 eur). Z matkou doložených lekárske správ vyplýva, že maloletému C. bola v marci 2023 diagnostikovaná epilepsia, od toho času je v starostlivosti detskej oftalmologickej ambulancie, detského neurológa, detského ortopéda, detského kardiológa , obaja maloletí majú predpísané dioptrické okuliare. Podľa rozhodnutia riaditeľky Základnej

školy A. F. z 21.03.2023 bol zvýšený poplatok na školskú družinu na sumu 40 eur mesačne. Matka uhradza náklady na futbalový klub, ktorý navštevujú obe maloleté deti, v celkovej sume 55 eur mesačne.

24. Matka pred odvolacím súdom uviedla, že jej majetkové pomery sú nezmenené, náklady prezentované pred súdom prvej inštancie boli v danom čase reálne, v tom čase disponovala úsporami vo výške 10 000 eur, aktuálne je v debete na platobných kartách, investuje do vzdelania detí (E.. E. 1 000 eur + 1 200 eur, HOME Credit 1000 eur pre syna na školský zájazd, ktorý bude v 9/24), dlh spláca menšími sumami. Plávanie pre C. v E. bolo od 9/22 do 10/23, mal ekzémy na rukách, bola mu odporúčaná slaná voda, keďže si to nemohli dovoliť, museli s ním skončiť. Futbalu sa maloletí venujú stále (D. I.) s mesačným poplatkom 55 eur spolu + iné poplatky. V roku 2023 pribudli lekárske poplatky, školské poplatky pomôcky, ktoré znáša matka sama, ktoré rozpočítala na mesiac. C. na prelome rokov 2022/2023 upadol do bezvedomia, boli mu vykonané neurologické, kardiologické a iné vyšetrenia, v niektorých prípadoch ide cez súkromné vyšetrenie a za niektoré úkony platí (napr. holter pre C.). Minulý rok B. kúpila nový rám, C. dala len vložiť nové sklá, tento rok dostal nový rám C.. B. jazykový pobyt v Edinburgu s otcom nekonzultovala, otec by nesúhlasil, náklady na električku stále trvajú po 15 eur mesačne (B. ju má v mobile, C. formou preukazu). Posilňovňa je na odporúčanie B. trénera futbalu, B. by chcel pokračovať na strednej športovej škole, posilňovňa bude stáť mesačne 30 eur. Aktuálne chodí na obedy iba C., B. odmieta, v čase, keď neboli obedy dotované uhradza C. 52 eur (za 02/2023 až do 04/2023), B. už vtedy nechodil, obedy sú aktuálne zadarmo, ale uhradza za ne C. 10 eur mesačne. V septembri pristúpia náklady na angličtinu a posilňovňu pre B..

25. Otec pred odvolacím súdom uviedol, že jeho manželka pracovala v lekárni, v 11/22 sa im narodil syn, manželka je aktuálne na rodičovskej dovolenke, nevlastní žiadne nehnuteľnosti, iba staršie motorové vozidlo. Pokiaľ ide o jeho náklady doložené pred rozhodnutím súdu nevedel presne, čo všetko tam má uviesť, neuvádzal tam ani náklady na najmladšieho syna (bezlaktózové mlieko). V daňovom priznaní si uvádza paušálne výdavky, reálne náklady na podnikanie nemá, používa vozidlo klienta, ktorý mu prepláca náklady na benzín. Skúšal si nájsť inú prácu, keď si pozeral platové podmienky, bolo to prakticky to isté. So synmi sa stýka, s C. pravidelne aj cez prázdniny, s B. pomenej, necháva rozhodnutie o styku na ňom, kvôli finančným pomerom neplánuje s nimi finančne náročnejšie aktivity. Posledné mesiace posíla matke po 150 eur na každého, nie je schopný platiť vyššiu sumu. Predložená tabuľka výdavkov obsahuje reálne výdavky rodiny, finančne im pomáhajú rodičia z obdivoch strán a musel si zobrať aj úver. Živnostenskú činnosť vykonáva už viac ako 7 rokov, je v nej spokojný, vyhovuje mu, prácu začína ráno o 5:00 hod. a končí poobede okolo 15:00 hod. až 15:30 hod.. S C. realizuje styk v zásade podľa súdneho rozhodnutia, cez bežný rok ho vozieva domov v nedeľu večer, keďže v pondelok ráno by bolo pre neho skoro.

26. Podľa § 62 ods. 1 Zákona o rodine plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť.

27. Podľa § 62 ods. 2 Zákona o rodine obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov.

28. Podľa § 62 ods. 4 Zákona o rodine pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť.

29. Podľa § 62 ods.5 Zákona o rodine výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

30. Podľa § 75 ods. 1 Zákona o rodine pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného prihliadne súd aj vtedy, ak sa povinný vzdá bez dôležitého dôvodu výhodnejšieho zamestnania, zárobku, majetkového prospechu; rovnako prihliadne aj na neprimerané majetkové riziká, ktoré povinný na seba berie.

31. Podľa § 76 ods.1 Zákona o rodine výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

32. K odvolaciemu prieskumu podrobenému predmetu konania odvolací súd ako prvoradé zdôrazňuje, že výživným sa rozumie náklady na uspokojovanie všetkých životných potrieb toho, komu je poskytované v súvislosti s jeho všestranným rozvojom, tak po stránke fyzickej ako aj po stránke duševnej. Rozsah nákladov na úhradu životných potrieb osoby odkázanej na výživné je rôzna, a to vzhľadom na vek, zdravotný stav ale aj vzhľadom na nadanie (schopnosti) tejto osoby, spôsob prípravy na jej budúce povolanie a pod.. Pokiaľ ide o výšku výživného, vychádzajúc z ust. § 62 ods. 1, 2, 3, 5, § 75 ods. 1 Zákona o rodine, súd pri určovaní výživného berie zreteľ na odôvodnené potreby maloletých detí, ako aj na zárobkové možnosti, schopnosti a majetkové pomery rodičov, pri zachovaní práva detí podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Základnou podmienkou správneho určenia vyživovacej povinnosti rodiča k dieťaťu je vyhodnotenie nákladov na dieťa tak, aby vystihovalo potreby dieťaťa ku dňu vyhlásenia rozhodnutia (§ 217 ods.1 C.s.p.), ktorá musí predstavovať vyčíslenie všetkých pravidelných a nepravidelných platieb na dieťa tak, aby bola jednoznačne určiteľná, táto musí vychádzať zo základných potrieb (bývanie, stravovanie, ošatenie, zdravotná starostlivosť, náklady súvisiace o školskou dochádzkou a pod.), a pokiaľ to životná úroveň rodičov dovoľuje, treba zohľadniť aj tiež náklady na voľnočasové aktivity. Po stanovení konkrétnej výšky priemerných mesačných nákladov na dieťa, môže súd pristúpiť k určeniu miery, ktorou sa na stanovených mesačných nákladoch bude podieľať každý z rodičov, pri zohľadnení ich zárobkových schopností, majetkových pomerov, životnej úrovne, počtu iných vyživovacích povinností a ich výšky, plnenia vyživovacej povinnosti aj osobnou starostlivosťou o dieťa, plnenia vyživovacej povinnosti aj vecnými plneniami.

33. Ďalej zdôrazňuje, že aj pri rozhodovaní o určení výživného rodičov k maloletým deťom je konajúci súd podľa § 35 C.m.p. povinný zistiť skutočný stav vecí, ktorý je mierou čo najbližšieho priblíženia sa hmotnoprávnemu rozsahu práv, povinností a právom chránených záujmov a činnosť súdu musí smerovať k posúdeniu podmienok, ktoré sú rozhodujúcimi pre určenie výšky výživného povinného rodiča na maloleté dieťa, ktoré je odkázané výživou na svojich rodičoch, t.j. k skúmaniu a dôslednému posúdeniu schopností, možností a majetkových pomerov oboch rodičov a rozsahu odôvodnených potrieb maloletého dieťaťa. Aj keď sa v danom prípade jedná o konanie riadiace sa ustanoveniami Civilného mimosporového poriadku, ambícia, aby podklad rozhodnutia bol sumár zistení, ktoré sa čo najviac približujú skutočnému stavu vecí (teda materiálnej pravde), nemôže byť dosiahnutá bez účastníkov konania a zákon aj v týchto veciach trvá na naplnení základných procesných povinností (povinnosti tvrdenia právne relevantných skutočností a dôkaznej povinnosti). V nadväznosti na uvedené dodáva, že pri bežných nákladoch maloletých detí (napr. obuv, ošatenie, strava, hygienické potreby a drogeria, voľný čas), môže súd vychádzať zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby dieťaťom v porovnateľnom veku a pri porovnateľnej životnej úrovni rodičov, keď iný postup súdu by bol v rozpore so záujmami maloletých detí.

34. Vo vzťahu k zárobkovým možnostiam a schopnostiam rodičov odvolací súd vychádzal z premisy, že v prípade oboch rodičov sú ich príjmové pomery a tým pádom aj ich životná úroveň výrazne limitované výškou dosiahnutého vzdelania (matka dosiahla úplné stredné vzdelanie s maturitou, otec stredné odborné vzdelanie stavebné bez maturity), pričom z vykonaného dokazovania nevplynuli zistenia o rodičmi v minulosti nadobudnutých pracovných skúsenostiach, umožňujúcich im uplatniť sa na pracovnom trhu za výrazne priaznivejších finančných podmienok. Príjmové pomery matky boli za rozhodné obdobie zistené z doložených mzdových listov. Vo vzťahu k príjmovým pomerom otca nebolo možné pominúť, že tento vykonáva živnostenskú činnosť spôsobom, ktorý sa obsahovo výrazne približuje pracovnému pomeru (dlhodobo vykonáva prácu výlučne pre jedného odberateľa, ktorý mu na výkon práce poskytuje vlastné motorové vozidlo a pokrýva náklady súvisiace s jeho prevádzkou, otec má pravidelný čas výkonu práce, s výkonom práce mu nevznikajú žiadne náklady), na druhej strane však nemá nárok na benefity vyplývajúce mu z pracovnoprávneho vzťahu (napr. nárok na dovolenku). Spôsob výkonu práce v rámci živnostenskej činnosti otcom síce popiera zmysel obsahu výkonu podnikania, otcovi však zabezpečuje pravidelný príjem, ktorý má k dispozícii na úhradu svojich potrieb a potrieb výživou na neho odkázaných osôb. Odvolací súd s poukazom na zistenia, že otec si v daňových priznaniach uplatňuje paušálne výdavky, pričom s výkonom práce pre odberateľa mu reálne nevznikajú žiadne náklady a za rozhodné obdobie nepodliehal daňovej povinnosti, vychádzal pri ustáľovaní príjmu otca pre účely určenia výživného, zodpovedajúceho jeho možnostiam a schopnostiam, z rozdielu medzi príjmom otca dosiahnutým za obdobie rokov 2021- 2024 a otcom uhradenými platbami poisťného, resp. odvodov. Otcom dosiahnutý netto príjem za rok 2021 potom ustálil na sumu 670 eur mesačne (príjem 11 052 eur, poisťné, odvody 3 022 eur, daň 0 eur), za rok 2022 na sumu 903 eur mesačne

(príjem 14 050 eur, poistné, odvody 3 205 eur, daň 0 eur), za rok 2023 v sume 1 138 eur mesačne (príjem 17 430 eur, poistné, odvody 3 766 eur, daň 0 eur) a za mesiace 1-6/2024 v sume 1 040 eur mesačne (príjem 8 125 eur, poistné, odvody 1 884 eur , daň 0 eur). Zohľadňujúc obsahové vymedzenie živnostenskej činnosti ako sústavnej činnosti, prevádzkovej samostatne, vo vlastnom mene, na vlastnú zodpovednosť živnostníka, za účelom dosiahnutia zisku následne vychádzal z úvahy, že v možnostiach a schopnostiach otca bolo a je počas celého rozhodného obdobia (t.j. od 19.01.2022 do súčasnosti) dosahovať pri výkone živnostenskej činnosti netto príjem vo výške cca 1 100 - 1 150 eur mesačne. K námietkam matky poukazujúcej na predložené ponuky práce na druh práce vodiča uvádza, že tieto len čiastočne zodpovedajú schopnostiam otca, ktorý nie je držiteľom vodičského oprávnenia na vedenie nákladného vozidla, autobusu a kamióna , pričom predpokladané mzdové ohodnotenie pri ponukách zodpovedajúcich schopnostiam otca je porovnateľné s príjmom, ktorý odvolací súd ustálil ako príjem, ktorý je otec schopný dosahovať pri výkone živnostenskej činnosti . Navyiac, podmienky ponúkanej práce (spravidla po celom území SR, resp. Európskej únie) , nezodpovedajú aktuálnym podmienkam, ktoré pri výkone živnostenskej činnosti otec má , keďže vykonáva jazdy výlučne na trase Bratislava - Trnava, s pevne určenou dobou, čím má k dispozícii aj osobný priestor na rodinný život.

35. Pokiaľ ide o majetkové pomery oboch rodičov, vykonaným dokazovaním bolo zistené, že matka je vlastníčkou rodinného domu a záhrady zapísaných na LV č. XXX v kat. území H., nadobudnutých na základe Darovacej zmluvy V 5409/2017 zo dňa 11.01.2018 a 4 izbového bytu v F. – I.. Zistenia o zaťažení nehnuteľnosti v H. vecným bremenom „in personam,“ spočívajúcim v práve doživotného bývania a užívanie nehnuteľností otcom (kde otec spoločne s rodinou aj býva a uhrádza náklady spojené s užívaním nehnuteľnosti) a o spôsobe nadobudnutia 4 izbového bytu v F. – I. , ktorý matke darovali rodičia a ktorí v darovanej nehnuteľnosti naďalej bývajú a uhrádzajú náklady spojené s užívaním bytu , nemohol odvolací súd pominúť pri posudzovaní, či sa matka vzdala bez dôležitého dôvodu majetkového prospechu z prípadného využívania týchto nehnuteľností (§ 75 ods.1 Zákona o rodine). Má za to, že dosahovaniu majetkového prospechu z nehnuteľností v H. matke bráni právna prekážka a v prípade darovanej nehnuteľnosti v F. mravný rozmer (nehnuteľnosť ako jedinému dieťaťu matke počas života darovali rodičia, ktorí v byte aj naďalej bývajú). S poukazom na uvedené , odvolací súd pri určovaní výživného, neprihliadal na vlastníctvo označených nehnuteľností matkou ako na priaznivejšie majetkové pomery na jej strane.

36. Skutkové zistenia podrobne uvedené v predchádzajúcej časti odôvodnenia v posudzovanej veci smerujú k jednoznačnej úvahe, že náklady vynakladané matkou na obe maloleté deti v uvádzaných výškach a aj otcom prezentované náklady sú nesúladné so zisteniami o príjmoch oboch rodičov a nezodpovedajú ani výške životnej úrovne, ktorú maloletým deťom nastavujú obaja rodičia. Zdôrazňuje, že životná úroveň rodičov a detí má byť v zásade rovnaká, pričom je ju možné vymedziť ako určitý stupeň uspokojovania životných, t.j. hmotných a aj duchovných potrieb, v úzkom vzťahu k ďalším faktorom. Zhodu v životnej úrovni medzi rodičmi a deťmi je treba hľadať predovšetkým v samotnom spôsobe života, využívaní kultúrnych, spoločenských a športových možností. Rovnaká životná úroveň musí dieťaťu umožňovať žiť takým štýlom života, ktorý by ho v porovnaní s ostatnými členmi rodiny nevyklučoval z ich celku, alebo ktorý by nevytváral nedôvodné rozdiely medzi rodičmi a ich deťmi. Zohľadňujúc úvahe, že v kontexte zistených konkrétnych skutkových okolností danej veci nie je možné vlastníctvo matky k už označeným nehnuteľnostiam pri určení výživného kvalifikovať ako priaznivejšie majetkové pomery na jej strane, odvolací súd konštatuje len minimálny rozdiel v životnej úrovni oboch rodičov . Priaznivejšie pomery definuje na strane matky jednak jej o čosi vyšším príjmom, ktorý dosahovala v rozhodnom období v pracovnom pomere a jednak skutočnosťou, že má na rozdiel od otca (ktorému sa v 11/2022 narodil syn H.) aj naďalej len dve vyživovacie povinnosti.

37. S poukazom na uvedené odvolací súd ako zásadnú skutočnosť zdôrazňuje, že náklady vynakladané matkou na obe maloleté deti, ktoré matka opakovane špecifikovala v priebehu konania (tieto sú uvedené v ods.19,20 odôvodnenia tohto rozhodnutia) nie je možné kvalifikovať inak, než ako náklady nezodpovedajúce životnej úrovni oboch rodičov . Aj keď snaha matky čo najviac investovať do maloletých detí, ich vzdelania a uľahčiť im tým ich štart do života v budúcnosti je plne ľudsky pochopiteľná, podľa názoru odvolacieho súdu nemožno akceptovať stav, kedy matkou prezentované náklady na maloleté deti dosahujú takmer výšku mesačného príjmu otca (a aj samotnej matky) a vytvárajú neodôvodnené rozdiely medzi rodičmi a maloletými deťmi.

38. Poukazujúc na skutkové zistenia vyplývajúce z vykonaného dokazovania, súčasne berúc do úvahy zákonné kritériá rozhodujúce pri určovaní výživného (možnosti, schopnosti, majetkové pomery oboch rodičov so zohľadnením životnej úrovne) , akú maloletému dieťaťu v tomto prípade nastavili obaja rodičia , odvolací súd za odôvodnené potreby oboch maloletých posúdil náklady na bývanie, stravovanie, ošatenie, školu , hygienické potreby, zdravotnú starostlivosť , mimoškolské aktivity , vychádzajúce jednak so zistení o výške nákladov na bývanie, na futbal, električku a pri ostatných druhoch nákladov práve zo všeobecných poznatkov o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby, korešpondujúcich jednak s vekom oboch maloletých , lokalitou, v ktorej maloletí spoločne s matkou bývajú (F.) , a najmä s výškou životnej úrovne detí, odvíjajúcej sa od životnej úrovne oboch rodičov. Vo vzťahu k najvyššiemu matkou preukázanému nákladu na zabezpečenie bývania (mesačný nájom vo výške 600 eur) uvádza, že keďže tento matka vynakladá aj na zabezpečenie vlastného bývania , ako podiel pripadajúci na každého z maloletých započítal 1 vynakladanej sumy, t.j. sumu po 150 eur mesačne. Dodáva, že za situácie, ak matka nedisponuje vlastnou nehnuteľnosťou, v ktorej by mohla nerušene zabezpečovať výchovu maloletých detí , prenájom 2 izbového bytu v F. – I. predstavuje racionálnu možnosť zabezpečenia jej bytových potrieb a bytových potrieb detí. V tejto súvislosti nemožno obísť, že otec má aktuálne otázku bývania právne zabezpečenú práve v nehnuteľnosti, ktorej vlastníkom je matka (v H.). Ako podstatnú skutočnosť zdôrazňuje aj to, že v priebehu rozhodného obdobia nebola zistená na strane oboch maloletých detí a ani rodičov žiadna zásadná zmena pomerov, v dôsledku ktorej by vznikli osobitné výdavky na maloleté deti, maloletý B. je aj naďalej žiakom 2. stupňa základnej školy, maloletý C. je žiakom prvého stupňa základnej školy, obaja maloletí sa aj naďalej aktívne venujú futbalu, na strane oboch maloletých (a to ani prípade C.) nevznikli žiadne mimoriadne a nutné výdavky súvisiace s ich zdravotným stavom (zdravotnú starostlivosť majú v zásade pokrytú z verejného zdravotníctva).

39. Za odôvodnené potreby maloletého B. v danom prípade odvolací súd posúdil náklady v celkovej výške cca 435 eur pozostávajúce zo sumy 150 eur bývanie , 130 eur strava (doma + škola), 50 eur oblečenie, obuv, 25 eur lekár, vitamíny, drogéria , 10 eur škola (ZRPŠ, doplatky na školské pomôcky a pod.), 30 eur futbal, 15 eur električka , 10 eur mobil, 15 eur voľný čas . Za odôvodnené potreby maloletého C. odvolací súd posúdil náklady v celkovej výške cca 430 eur pozostávajúce zo sumy 150 eur bývanie , do 5/2023 100 eur strava doma , 30 eur strava škola, od 5/2023 110 eur strava (doma + škola, obedy v škole sú zadarmo s platbou 10 eur mesačne), 40 eur oblečenie, obuv, 20 eur lekár, vitamíny, drogéria, 10 eur škola (ZRPŠ, školské pomôcky a pod.), do 2/2023 20 eur školská družina, od 3/2023 40 eur školská družina , 30 eur futbal, 15 eur električka , 10 eur voľný čas . Je treba uviesť, že skladba a rozsah týchto nákladov (okrem nákladov na futbal, ktorému sa obaja maloletí dlhoročne venujú) predstavujú len základné a nevyhnutné potreby oboch maloletých detí, ktoré okrem zvýšených nákladov na bývanie korešpondujú so všeobecnými poznatkami o cenách tovarov a služieb a primeranosti ich obvyklej spotreby deťmi v porovnateľnom veku a pri porovnateľnej životnej úrovni rodičov. Pri zohľadnení ustálenej celkovej výšky základných odôvodnených potrieb oboch maloletých detí , majetkových a zárobkových pomeroch oboch rodičov a výšky ich životnej úrovne , existencie ďalšej vyživovacej povinnosti otca od novembra 2022, rozsahu v tomto rozhodnutí upraveného stretávania sa maloletého C. s otcom, ktoré je pravidelne otcom realizované (dva plné vikendy v kalendárnom mesiaci a osobitná úprava cez prázdniny), pri zohľadnení štátnej dávky rodinných prídavkov , ktoré poberá matka na maloletých (v roku 2022 po 30 eur mesačne, od 01.01.2023 po 60 eur mesačne) má odvolací súd za to, že určenie podielu otca na výživnom v sume 190 eur mesačne na maloletého B. a 180 eur mesačne na maloletého C. je v kontexte zistených skutkových okolností spravodlivé, v záujme maloletých detí a vyhovujúce zákonným kritériám určeným v hmotnoprávnom predpise (Zákon o rodine). Odvolací súd si je plne vedomý, že ním ustálená výška základných odôvodnených potrieb maloletých detí aj po ich korekcii môže smerovať k úvahe o existencii nedôvodného rozdielu medzi životnou úrovňou rodičov a maloletých detí. Podotýka však, že výšku základných odôvodnených potrieb oboch maloletých detí zásadným spôsobom ovplyvňuje práve podiel nákladov na bývanie, pripadajúci na maloleté deti , ktorý nie je možné nezohľadňovať a v kontexte individuálnych pomerov danej veci ho nie je možné matkou korigovať ani čo do výšky. V nadväznosti na uvedené vo zvyšku návrh matky na určenie výživného zamietol.

40. Pokiaľ otec vo vzťahu k určeniu výšky výživného v podanom odvolaní poukazuje na Ministerstvom spravodlivosti SR vydanú Metodiku pre výpočet výživného rodičov k deťom (majúcu len odporúčací charakter) a ustálenú rozhodovaciu prax, podľa ktorej výživné, ktoré hradí povinný rodič na všetky deti spolu , ku ktorým má vyživovaciu povinnosť , by malo predstavovať 20 % až 30 % z jeho čistého príjmu so súčasným prihliadnutím aj na vek výživou odkázaných maloletých detí, odvolací súd s poukazom na

obsah pojmu ustálená rozhodovacia prax konštatuje, že nemá vedomosť o rozhodnutiach spadajúcich pod pojem ustálenej rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, v ktorých by bol takýto právny názor prezentovaný. Pokiaľ niektoré okresné a odvolacie sudy odkazujú na takúto prax pri rozhodovaní o vyživovacej povinnosti rodičov voči deťom odkázaným na nich výživou, jedná sa o ich úvahu, ktorá však musí vychádzať z konkrétnych, vykonaným dokazovaním zistených skutkových a právnych osobitostí každého prejednávaneho prípadu, následne zohľadňovaných v kontexte prijatej zákonnej úpravy týkajúcej sa vyživovacej povinnosti rodičov k maloletým deťom (§ 62 a nasl. Zákona o rodine). Otcovi dáva do pozornosti, že závery súdov pri posudzovaní určenia konkrétneho rozsahu vyživovacej povinnosti (resp. jeho zmeny) sú výsledkom procesu komplexného vyhodnotenia skutkových okolností danej ktoré v konaní vyšli najavo a ktoré v rámci zásady voľného hodnotenia dôkazov súd viedli k prijatiu toho-ktorého rozhodnutia. V takýchto prípadoch nie je žiaduce, aby rozhodovacia prax priznala prioritný význam niektorej z okolností, resp. niektorému z kritérií, posudzovaných pri určovaní konkrétnej výšky vyživovacej povinnosti, aby sa nezamedzilo žiadanému výsledku konaní o výživnom voči maloletým (najlepší záujem dieťaťa). Ustálená rozhodovacia prax najvyšších súdnych autorít ohľadom spôsobu určenia rozsahu vyživovacej povinnosti nemôže ani reálne existovať, keďže každé jedno rozhodnutie je individuálne pre daný prípad a nemôže byť považované za pravidlo pre iné prípady, i keby formálne vykazovali rovnaké skutkové okolnosti. Určenie konkrétnej výšky výživného súdom je preto vždy výsledkom posúdenia individuálnych skutkových okolností každej posudzovanej veci (vychádzajúce z odôvodnených potrieb maloletých detí, zárobkových možností, schopností a majetkových pomerov a životnej úrovne oboch rodičov) vo vzájomných súvislostiach, práve vďaka čomu môže súd prijať celkom jedinečné a konkrétne závery „šité na mieru“ pre ten-ktorý prípad a dosiahnuť tak v súdnom konaní vo veciach starostlivosti o maloletých sledovaný cieľ, t. j. najlepší záujem maloletého dieťaťa (viď napr. právne závery uznesenia NS SR zo dňa 24.10.2023, sp. zn. 4 CdoR/11/2023, uznesenia NS SR zo dňa 25.07.2018, sp.zn. 4 Cdo/196/2017).

41. V prípade, ak súd rozhoduje o dlžnom výživnom za obdobie predchádzajúce súdnemu rozhodnutiu musí zohľadniť, že použitie možnosti povinného plniť v splátkach, ktorých výška a podmienky zročnosti musia byť presne určené, je výnimočným riešením, ktoré musí byť v rozsudku presvedčivo odôvodnené dôležitými okolnosťami najmä na strane povinného (§ 232 ods.3,4 C.s.p.). Hľadiskami pre úvahu súdu, či má povinnému priznať výhodu splátok bude najmä výška uloženej peňažnej povinnosti, platobná schopnosť povinného, v konaní prejavovaná snaha o plnenie záväzku, a podobne. Vzhľadom na charakter predmetu konania vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti (vrátane konania o určenie vyživovacej povinnosti), nie je ani pri existujúcom návrhu oprávneného alebo povinného, účelom takéhoto postupu to, aby oprávneným, t.j. maloletým deťom boli splátky zročného výživného, na plnenie ktorých im vznikol nárok za minulé obdobie, vyplácané neprimerane dlhé obdobie. O poskytnutí možnosti otcovi zaplatiť zročné výživné za obdobie od 19.01.2022 do 31.07.2024 na obe maloleté deti v určených mesačných splátkach vo výške po 50 eur odvolací súd rozhodol podľa § 232 ods.3 C.s.p. majúc za to, že výška zročného výživného si vzhľadom na aktuálne otcom dosahovaný príjem a jeho majetkové pomery vyžaduje poskytnutie tejto možnosti. Zročné výživné na maloletého B. za obdobie od 19.01.2022 do 31.07.2024 v celkovej výške 870 eur vypočítal ako rozdiel medzi výživným, ktoré má otec podľa tohto rozhodnutia uhradiť v celkovej výške 5 780 eur (1/2022 80 eur, od 2-12/2022 2090 eur, za rok 2023 2 280 eur a od 1-7/2024 1330 eur) a uhradeným výživným vo výške 4 910 eur. Zročné výživné na maloletého C. za obdobie od 19.01.2022 do 31.07.2024 v celkovej výške 1 116 eur vypočítal ako rozdiel medzi výživným, ktoré má otec podľa tohto rozhodnutia uhradiť v celkovej výške 5 476 eur (1/2022 76 eur, 2-12/2022 1 980 eur, za rok 2023 2 160 eur, od 1-7/2024 160 eur) a uhradeným výživným vo výške 4 360 eur. Zročné výživné u oboch maloletých otcovi povolil splácať v mesačných splátkach vo výške 50 eur spolu s bežným výživným, počnúc právoplatnosťou tohto rozhodnutia k rukám matky, pod následkom straty výhody splátok.

42. V nadväznosti na uvedené odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch III., IV. a V. podľa § 388 C.s.p. zmenil tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

43. O trovách konania rozhodol podľa § 52, § 58 C. m. p. v spojení s § 396 ods.2 C.s.p.

44. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).